

person, tillægges virkning i forhold til den juridiske person.

Derimod finder rådet, at fristafbrydelse over for enkeltpersoner må forudsætte, at der er foretaget et fristafbrydende skridt over for den enkelte personligt.

Straffelovrådet foreslår derfor en tilføjelse til straffelovens § 94, stk. 4, der går ud på, at i tilfælde, hvor forældelsesfristen afbrydes over for nogen, som har handlet på en juridisk persons vegne, har denne fristafbrydelse også virkning i forhold til den pågældende juridiske person.

Det følger modsætningsvis heraf, at en fristafbrydelse over for vedkommende juridiske person ikke vil kunne tillægges virkning i forhold til enkeltpersoner. Afbrydelse af forældelse i forhold til eventuelt ansvarlige enkeltpersoner vil således i alle tilfælde kræve, at der foretages afbrydelsesskridt over for de pågældende personligt.

Der henvises i øvrigt til betænkningens kap. 13 om processuelle spørgsmål m.v., pkt. 13.7. og pkt. 13.8. (s. 188-191) og til bemærkningerne til § 94, stk. 4, i lovforslagets § 1, nr. 5.

Om Justitsministeriets overvejelser henvises til pkt. 3.1. nedenfor.

2.10. Processuelle spørgsmål

Retsplejeloven indeholder ingen bestemmelser, som udtrykkeligt nævner juridiske personer som genstand for sigtelse og tiltale. Det må derfor afgøres ud fra reglerne om fysiske personer og de grundsætninger, der kan udledes heraf, hvad der skal gælde om straffesager mod juridiske personer. Sådanne spørgsmål behandles i betænkningens kap. 13 om processuelle spørgsmål m.v., der navnlig omhandler fremgangsmåden med hensyn til meddelelser til selvkabet om en sigtelse, afhøring ved politiet, fremsættelse af bødeforelæg, udformning af anklageskrift og afhøring i retten.

Det fremhæves, at der i meddelelser til den juridiske person bør anføres en personlig adressat, typisk en virksomheds direktør, hvorved det sikres, at der inden for den juridiske person kan tages de skridt, som henvendelsen giver anledning til.

Et herfra forskelligt spørgsmål er, hvem der under straffesagen kan optræde som den juridiske persons processuelle repræsentant. Straffelovrådet antager, at dette i almindelighed afgøres af den juridiske person selv. Det er ligeledes rådets opfattelse, at den processuelle repræsentant har de beføjelser, som efter loven tilkommer en sigtet eller tiltalt fysisk person, og at den pågældende således ikke er undergivet vidnepligt og strafansvar for falsk forklaring. Andre ansatte inden for den juridiske person afhøres

som vidner, medmindre de er personligt sigtede i anledning af samme forhold eller kunne risikere at blive det som følge af afgivelse af sandfærdig forklaring.

For så vidt angår straffesager mod en offentlig myndighed, antager Straffelovrådet, at alle ansatte personer behandles efter reglerne om vidner, medmindre de er personligt sigtede eller risikerer at blive det.

Straffelovrådet har ikke taget stilling til, i hvilket omfang der kan antages at være behov for at gennemføre ændringer i retsplejeloven med henblik på særskilt regulering af straffesager mod juridiske personer. Noget væsentligt behov for sådanne lovændringer synes der ifølge rådet ikke at være, men videre overvejelser vedrørende dette spørgsmål må i givet fald ske i anden sammenhæng, hvor også de hermed beslægtede spørgsmål om civile sager kan tages op til drøftelse.

Der henvises i øvrigt til betænkningens kap. 13 om processuelle spørgsmål m.v., pkt. 13.1. – 13.6. (s. 177-188).

Om Justitsministeriets overvejelser henvises til pkt. 3.1. nedenfor.

3. Justitsministeriets overvejelser

3.1. Strafansvar for juridiske personer

Justitsministeriet finder i lighed med Straffelovrådet, at kollektivansvaret bør opretholdes, jf. pkt. 2.2. ovenfor.

Som anført af Straffelovrådet, må det således antages, at dette ansvar er egnet til at styrke den præventive virkning af de regler i særlovgivningen, der medfører pligter for virksomheder, og at det i mange tilfælde indebærer en hensigtsmæssig placering af ansvaret for overtrædelser, navnlig hvor straf ikke kan eller bør pålægges enkeltpersoner.

Endvidere giver kollektivansvaret mulighed for at fastsætte bøder, der står i passende forhold til virksomhedens størrelse og økonomi og til den fortjenste, der er opnået eller tilsigtet ved lovovertrædelser.

Justitsministeriet er også enig med Straffelovrådet i, at kollektivansvaret fortsat bør have hjemmel i de enkelte love, hvor denne ansvarsform ønskes, og at straffeloven alene skal indeholde almindelige udfyldende bestemmelser om ansvarssubjekter og ansvarsbetingelser. Som det fremgår af Straffelovrådets overvejelser om dette spørgsmål, jf. betænkningen s. 49-53, må denne fremgangsmåde antages at give den bedste anledning til at overveje, om der på de enkelte områder kan forekomme overtrædelser begået af juridiske personer og være noget at vinde ved at ud-